

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

Tänases numbris :

↪	4 aastat Standardiametit	1
↪	Koolitus	
	- Assessorite väljaõppe kursus Rootsis.....	4
	- Kvaliteediõppe ja kvaliteedi juhtimise kursus ..	4
	- ISO 9000 Poolas ja Soomes	5
↪	EL toiduainete direktiivid	5
↪	Projekti juhtimine	10
↪	CEN UUDISED: Uus vastavusmärk	19
↪	ISO UUDISED	20
↪	Augustis saadud	
	- ISO standardid	20
	- CEN standardid	23
	- IEC standardid	26
↪	Uudiskirjandus	30
↪	Teravilja ja teraviljasaaduste standardid	31
↪	Standardite koostamisetpanekud.....	33
↪	Eesti standardite kavandid	33
↪	Müügile saabunud Joogivee standard	34
↪	Juulis registrisse kantud Eesti standardid ja tehnilised tingimused	34

NELI AASTAT STANDARDIAMETIT

Septembris möödub 4 aastat Standardiameti EVS asutamisest.

Põhikirjajärgselt on EVS-i põhiülesandeks määrati standardiseerimis-, metroloogia-, sertifitseerimis- ja akrediteerimisalase tegevuse suunamine ja koordineerimine Eestis.

EVS-i kui riigi juhtiva standardiorgani ja tema tegevusvaldkondade väljaarendamiseks on kasutatud rahvusvaheliselt üldtunnustatud põhimõtteid, kuigi väljakujunemata turumajanduse tingimisel on tulnud mõnel juhul kasutada ka kompromisslahendusi.

Käesoleval ajal täidab Standardiamet järgmisi põhiseadusest tulenevaid ja Vabariigi Valitsuse poolt seaduse alusel antud ülesandeid:

- 1) Eesti standardite koostamise, kehtestamise, trükkimise ja levitamise korraldamine (Standardiameti põhimääruse alusel).
- 2) Riigi mõõteteenistuse juhtimine ja mõõteseaduse nõuete järgimise järelevalve (mõõteseaduse §§ 13, 14, 15, 17 ning Vabariigi Valitsuse 31.03.95 määruse nr.154 alusel).
- 3) Haldusõiguserikkumiste seadustiku §169 rikkumise asja arutamine ja karistuse määramine.
- 4) Taatluslaborite litsentseerimine ja järelevalve nende tegevuse üle (Vabariigi Valitsuse 08.05.90 määruse nr.90 alusel).
- 5) Tegevuslitsentside väljastamine kaupade klassifitseerimise ja kaubakoguste mõõtmise alal tollivormistusel ning litsentsiaatide järelevalve (Vabariigi Valitsuse 14.03.95 määruse nr.112 ning rahandusministri 25.05.95

määruse nr.85 ja 26.06.95 määruse nr.93 alusel).

6) Katselaborite ja sertifitseerimisorganite usaldatavuse kinnitamine, s.t. akrediteerimine ja tunnustamine (Vabariigi Valitsuse 07.12.93 määruse nr.384 ja rahandusministri 25.02.94 määruse nr.45 alusel).

Rahvusvahelistest lepingutest tulenevalt tuleb Standardiametil:

- tagada Euroopa lepingu artiklite 69 ja 75 täitmine seaduste lähendamise ja Euroopa standardite ning vastavushindamise protseduuride kasutuselevõtmise osas.

- ühinemisel Maaailma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO) tagada Kaubanduse tehniliste tõkete alase kokkuleppe täitmine rahvusvaheliste standardite kasutamise ning vastavushindamise süsteemide osas.

STANDARDISEERIMINE

EVS kui riigi standardiorgan kuulub Eesti Vabariigi esindajana mitmetesse rahvusvahelistesse ja regionaalsetesse standardiorganisatsioonidesse:

- alates 01.01.1993 Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni ISO kirjavahetajaliige (seisuga 01.07.95 on ISO-I 114 erineva staaatusega liiget);

- alates 01.05.1994 Euroopa Standardiorganisatsiooni CEN liitunud liige.

CEN-i kuuluvad kõik EL ja EFTA maade standardiorganid ja täiendavalt liitunud liikmetena endise Ida-Euroopa bloki maade vastavad organid. Kuulumine CEN-i on ülimalt tähtis, pidades silmas Eesti liikumist

Euroopa Liiduga ühinemise suunas;

Hiljuti on Eesti vastu võetud IEC assotsieerunud liikmeks. See annab võimaluse üle võtta rahvusvahelisi IEC standardeid Eesti standarditeks ka elektrotehnika valdkonnas.

IEC assotsieerunud liikmena on Eestil võimalus taotleda ühinemist Euroopa Elektrotehnika Standardiorganisatsiooniga CENELEC, kelle liikmete hulka võivad kuuluda ainult IEC liikmed.

Standardimistöö korraldamiseks ja koordineerimiseks on EVS-il sõlmitud **koostöölepped** mitmete organisatsioonidega: Aiandusliit, Piimaliit, Toiduainetööstuse Liit, Keemiatööstuse Liit, Informaatikafond, Elekterside Inspektsioon, Turvaassotsiatsioon, Klassifikaatorikeskus, Põllumajandusmasinate Tootjate Liit, Statistikaamet, Eesti Elektrotehnika Komitee, Kalandusliit. Koostöö eesmärgiks on ühiselt leida võimalusi Eesti standardite koostamiseks vastavates tegevusvaldkondades.

Käesolevaks ajaks on välja antud **110 Eesti standardit**, neist 7 on Eesti standarditeks üle võetud ISO 9000 sarja (kvaliteeditagamine) põhistandardid ja 6 Euroopa standardite 45000 sarja (sertifitseerimine) standardid.

METROLOOGIA

Käesoleva aasta 1. jaanuaril jõustus "Mõõteseadus" (Riigi Teataja I 1994, 71, 1224), mille rakendamiseks võttis Vabariigi Valitsus 31. märtsil vastu määruse nr. 154 "Mõõteseaduse rakendamine" (Riigi Teataja I 1995, 39, 540).

Nimetatud määrusega kinnitati 5 seadust täpsustavat dokumenti (s.h. näiteks mõõtevahendite taatluskeh-

tivusaegu kehtestav) ning moodustati Riigi Metroloogiakeskus.

Mõõteseaduse kehtestamisega taotleti järgmisi eesmärke:

- tagada riigis teostatavate mõõtmiste usaldatavus, vajalik täpsus ja rahvusvaheline seostatus (ehk jälgitavus);
- kaitsta riigi elanikke ja loodust ebaõigetest mõõtmistest tuleneva ohu eest.

Nende eesmärkide täitmiseks luuakse seaduse kohaselt Eesti Vabariigi riiklik mõõtesüsteem, mille põhikomponentideks on ühtne mõõtühikute süsteem, riigietelonid ja mõõtetehnustus.

Samuti kehtestatakse elanike ja looduskeskkonna kaitsega seotud mõõtmistel kasutatavate mõõtevahendite kohustuslik taatlemine.

AKREDITEERIMINE

Sertifitseerimise põhimõtteline skeem Eestis on üles ehitatud kooskõlas Euroopa Ühenduse ja Põhjamaade nõuetega, mis rajanevad vabakaubanduse põhimõtetel.

Sertifitseerimissüsteemi tõrgeteta toimimine eeldab katsetus- ja sertifitseerimisasutuste usaldatavust.

Katselaborite ja sertifitseerimisorganite usaldatavuse kinnitamine s.t. akrediteerimine ja tunnustamine toimub Eesti Vabariigi Valitsuse 7. detsembri 1993 a. määruse nr.45 ja rahandusministri 25 veebruari 1994 a. määruse nr. 45 kohaselt. Neist määrustest tulenevalt toimub laborite ja sertifitseerimisorganite pädevuse tunnustamine EN 45000 sarja standardite kohaselt. Akrediteerimist teostab Standardiamet.

25. augusti 1995 seisuga on tunnustatud 21 katselaborit ja 5 sertifitseerimisorganit.

Saavutamaks Eestis tunnustatud laboritele ja sertifitseerimis-

organisatsioonidele tunnustust Euroopa Liidu liikmesriikides taotleb Standardiamet enda kui rahvusliku akrediteerimisorgani heakskiitmist EAL kui Euroopa laborite akrediteerimise ja EAC kui Euroopa sertifitseerimisorganite akrediteerimisalase koostööfoorumi poolt.

EVS-il on konkreetsed **koostööprogrammid** oma institutsiooni ja tegevusvaldkondade väljaarendamiseks:

- Rootsi standardiorgani SIS-iga alates 1991.a.
- PHARE regionaalprogramm alates 1993.a. (Balti riigid, Albaania, Sloveenia)
- mitmeaastane abiprogramm Saksamaaga alates 1993.a. (Eesti erialaspetsialistide stazeerimised Saksamaal ja erialaseminarid Eestis);
- ühekordsed koostööprojektid Põhjamaade Ministrite Nõukoga (saadud arvuteid, nende

poolt läbi viidud asjalikke regionaalseid seminare erialaspetsialistidele ja tööstuse tippjuhtidele);

- pidev koostöö Leedu ja Läti vastavate standardiorganisatsioonidega;
- allakirjutatud valitsustevaheline koostööleping Vene Föderatsiooniga (praktiline tegevus on käivitumas).

Standardiameti raamatukogus on **Eesti keskne standardite fond** (rahvusvahelised-, Euroopa- ja teiste maade standardid).

Abi korras on saadud Soome (SFS) ja Saksa (DIN) standardite kogud.

EVS-il on sõlmitud ametlikud lepingud rahvusvaheliste ja teiste maade standardite müügiks.

Nelja esimese tööaastaga on pandud alus standardimis-, metroloogia- ja akrediteerimisalase tegevuse arengule Eestis.

PISUT SÜNNIPÄEVAJUTTU

Neljaastane tavapäraselt arenenud laps oskab rääkida, käia ja tema iseloom on juba lõplikult välja kujunenud.

Kas seda saab öelda Standardiameti standardilapse kohta?

Peab ütlema, et selle lapse esimesed eluaastad pole olnud just kõige kergemad. Ja ega palju kergemat elu pole ka veel lähiaastatel loota.

Käimaõppimine ei toimunud mitte tasasel pinnal vaid mööda kive ja kände.

Lapsed on ka varem käima õppinud, ent nüüd selgus, et käia tuleb

teistmoodi kui varem, kohe päris uutmoodi.

Hoidjatädi õpetus ei kõlvanud. Need, kes arvasid teadvat, kuidas laps käima peab, ei õpetanud mitte. Olid ainult väga kurjad, et laps loomupäraselt käia ei oska nagu peab.

Kas niisugust last üldse vaja on?

Aga laps oli visa. Ta küll kukkus, sai haiget ja nuttis koos hoidjatädiga, kui haiget sai. Aga ta ei jätnud jonni. Õppis jutust aru saama, õppis rääkima, õppis oma vigadest. Ja ennäe imet! Lapse visadust ja saavutusi hakati tunnustama. See andis julgust ning laps

hakkaski käima. Nüüd, nelja-aastaselt, kuigi ta ei ole veel alati kindel, mida ja kuidas teha, on ta jalg juba üpris tugev. Ja pisikesed plaanidki olemas väikeses peas. Kui aga laps midagi tahab, siis seda ta ka saab - tööd tehes ja vaeva nähes.

Endla Sandberg
Standardiosakonna juhataja

Lapse visadust ja töökust nähes ei teki kahtlust, et aega võtab, aga asja saab. Eriti kui ka teised onud ja tädid hoidjatele ikka abiks on. Vanemad on siiani olnud tublid ja ikka aidanud.

KOOLITUS

Kvaliteedisüsteemi auditi assessorite ja juhtassessorite väljaõppe kursus

23-27 oktoobril toimub Rootsis kvaliteedisüsteemi hindavate assessorite ja juhtassessorite kursus.

Kursus on ette nähtud kvaliteedijuhtidele ja kvaliteedisüsteemi sertifitseerivatele firmadele.

Kursuse käigus omandavad kursusest osavõtjad sertifitseerimise nõuded ja kvaliteedisüsteemi auditi läbiviimise alused.

Kursused viiakse läbi inglise keeles.

Kursuse lõpetajad saavad sertifikaadi Kvaliteedisüsteemi assessorite inglise rahvusliku registreerimisskeemi (British National Registration Scheme for Assessors of Quality Systems) kohaselt.

Kursuse viivad läbi inglise lektorid firma Bywater Plc vahendusel. Kursuse

korraldavad SIS Quality Forum ja SIS SERVICE.

Kursusest osavõtjad peavad vastama järgmistele nõuetele:

1. Inglise keele hea valdamine.
2. Hea teoreetiline ettevalmistus.
3. Mõned aastat juhtimiskogemust tööstuses.
4. Standardimisalane üldettevalmistus.
5. Võimeline vastu võtma otsuseid.
6. Suhtlemisvõimeline.

Kursusest osavõtumaks on 10 tuh. SEK-i, millest 5 tuh. tasub osavõtja ja 5 tuh. Rootsi pool.

Info ja registreerimine Eesti Standardiametis, telefon 493 541, fax 6 541 330

KVALITEEDIÕPPE JA KVALITEEDIJUHTIMISE KOOLITUSKURSUSED

Käesoleva aasta septembrist algab koolitusprogramm kvaliteediõppe ja kvaliteedijuhtimise spetsialistide koolitamiseks. Kursused toimuvad kolmes jaos:

1. septembri 39ndal nädalal (25-29.09) kvaliteedijuhtimise üldkursus;
2. novembri 45ndal nädalal (6-10.11) pedagoogiline kursus;
3. novembri 47ndal nädalal (20-24.11) kvaliteedisüsteemi auditi kursus.

Koolitusprogramm on osa Euroopa Standardikomitee (CEN) ja Eesti Standardiameti (EVS) koostööprogrammist ning osaliselt finantseeritud CENi poolt.

Kursused viivad läbi Euroopa lektorid inglise keeles. Kursuse materjalid tõlgitakse eesti keelde.

Seoses eelpool tooduga korraldab EVS kinnise konkursi Tallinna koolitusfirmadele leidmaks partnerit antud kursuste läbiviimiseks. Valitud firma peaks tulevikus kujunema kvaliteedialase koolituse keskuseks.

ISO 9000 SÜMPOOSION

Poola ISO 9000 FORUM korraldab märtsis 1996 sümpoosiumi "ISO 9000 - Kesk- ja Ida-Euroopa edu šanss"

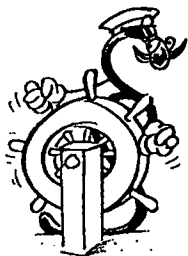
Osavõtumaks on kuni 31. okt.1995 - 300 USD, peale 31.okt. - 380 USD.

Sümpoosioni kohta saab teavet Standardiametist Andres Martma 49 35 41, Endla Sandberg 49 20 20.

SEMINAR ISO 9000 STANDARDITEST

23. novembril 1995 toimub SFS korraldusel Helsingis seminar ISO 9000 standarditest. Seminari osavõtumaks on 1200 FIM. Registreerimine 1.novembrini. Lähemat teavet saab Standardiametist Endla Sandberg 49 20 20

EUROOPA LIIDU DIREKTIIVID

Jätkame EL Direktiivide nimekirja avaldamist. Käesolevas numbris alustame ja järgmises jätkame toiduainete Direktiivide avaldamist.

XII FOODSTUFFS ACTS TO REFER TO

1. 362 L 2645: Council Directive of 23 October 1962 on the approximation of the rules of the Member States concerning the colouring matters authorised for use in foodstuffs intended for human consumption (OJ No L 115, 11.11.1962, p. 2645/62), as amended by:

365 L 0469: Council Directive 65/469/EEC of 25 October 1965 (OJ No 178, 26.10.1965, p. 2793/65),

367 L 0653: Council Directive 67/753/EEC of 24 October 1967 (OJ No 263, 30.10.1967, p. 4),

S68 L 0419: Council Directive 68/419/EEC of 20 Dec 1968 (OJ No L 309, 24.12.1968, p. 24),

370 L 035S: Council Directive 70/358/EEC of 13 July 1970 (OJ No L 157, 18.7. 1970, p. 36),

1 72 B: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustment to the Treaties - Accession of the Kingdom of Denmark, Ireland and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (OJ No L 73, 27.3.1972, p. 120),

376 L 0399: Council Directive 76/399/EEC of 6 April 1976 (OJ No L 108, 26.4.1976, p. 19),

- 378 L 0144: Council Directive 78/144/EEC of 30 Jan 1978 (OJ No L 44, 15.2.1978, p. 20),
 1 79 H: Acts concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties -
 Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),
 381 L 0020: Council Directive 81/20/EEC of 20 January 1981 (OJ No L 43, 14.2.1981, p. 11),
 385 L 0007: Council Directive 85/7/EEC of 19 December 1984 (OJ No L 2, 3.1.1985, p. 22),
 1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties -
 Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No
 L 302, 15.11.1985, p. 214).
2. 364 L 0054: Council Directive 64/54/EEC of 5 November 1963 on the approximation of the
 laws of the Member States concerning the preservatives authorised for use in foodstuffs intended for
 human consumption (OJ No 12, 27.1.1964, p. 161/64), as amended by:
 371 L 0160: Council Directive 71/160/EEC of 30 March 1971 (OJ No L 87, 17.4.1971, p. 12),
 1 72 B: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustment to the Treaties -
 Accession to the European Communities of the Kingdom of Denmark, Ireland and the United Kingdom
 of Great Britain and Northern Ireland (OJ No L 73, 27.3.1972, p. 121),
 372 L 0444: Council Directive 72/444/EEC of 26 Dec 1972 (OJ No L 298, 31.12.1972, p. 48),
 374 L 0062: Council Directive 74/62/EEC of 17 Dec 1973 (OJ No L 38, 11.2.1974, p. 29),
 374 L 0394: Council Directive 74/394/EEC of 22 July 1974 (OJ No L 208, 30.7.1974, p. 25),
 376 L 046~: Council Directive 76/462/EEC of 4 May 1976 (OJ No L 126, 14.5.1976, p. 31),
 1 79 H: Acts concerning the Conditions of Access of Accession and the Adjustments to the
 Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291,
 19.11.1979, p. 110),
 381 L 0214: Council Directive 81/214/EEC of 16 March 1981 (OJ No L 101, 11.4.1981, p. 10),
 383 L 0636: Council Directive 83/636/EEC of 13 Dec 1983 (OJ No L 357, 21.12.1983, p. 40),
 384 L 0458: Council Directive 84/458/EEC of 18 Sept 1984 (OJ No L 256, 26.9.1984, p. 19),
 385 L 0007: Council Directive 85/7/EEC of 19 December 1984 (OJ No L 2, 3.1.1985, p. 22),
 1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties -
 Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic OJ No
 L 302, 15.11.1985, p. 215),
 385 L 0585: Council Directive 85/585/EEC of 20 Dec 1985 (OJ No L 372, 31.12.1985, p. 43).
3. 365 L 0066: Council Directive 65/66/EEC of 26 January 1965 laying down specific criteria of
 purity for preservatives authorised for use in foodstuffs intended for human consumption (OJ No 22,
 9.2.1965, p. 373/65), as amended by:
 367 L 0428: Council Directive 67/428/EEC of 27 June 1967 (OJ No 148, 11.7.1967, p. 10),
 376 L 0463: Council Directive 76/463/EEC of 4 May 1976 (OJ No L 126, 14.5.1976, p. 33),
 386 L 0604: Council Directive 86/604/EEC of 8 Dec 1986 (OJ No L 352, 13.12.1986, p. 45).
4. 367 L 0427: Council Directive 67/427/EEC of 27 June 1967 on the use of certain preservatives
 for the surface treatment of citrus fruit and on the control measures to be used for the qualitative and
 quantitative analysis of preservatives in and on citrus fruit (OJ No L 148, 11.7.1967, p. 1).
5. 370 L 0357: Council Directive 70/357/EEC of 13 July 1970 on the approximation of the laws of
 the Member States concerning the antioxidants authorised for use in foodstuffs intended for human
 consumption (OJ No L 157, 18.7.1970, p. 31), as amended by:
 1 72 B: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustment to the Treaties -
 Accession to the European Communities of the Kingdom of Denmark, Ireland and the United Kingdom
 of Great Britain and Northern Ireland (OJ No L 73, 27.3.1972, p. 121),
 378 L 0143: Council Directive 78/143/EEC of 30 Jan 1978 (OJ No L 44, 15.2.1978, p. 18),
 1 79 H: Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties -
 Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),
 381 L 0962: Council Directive 81/962/EEC of 24 Nov 1981 (OJ No L 354, 9.12.1981, p. 22),
 385 L 0007: Council Directive 85/7/EEC of 19 December 1984 (OJ No L 2, 3.1.1985, p. 22),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, p. 215),

387 L 0055: Council Directive 87/55/EEC of 18 Dec 1986 (OJ No L 24, 27.1.1987, p. 41).

6. 373 L 0241: Council Directive 73/241/EEC of 24 July 1973 on the approximation of the laws of the Member States relating to cocoa and chocolate products intended for human consumption (OJ No L 228, 16.8.1973, p. 23), as amended by:

374 L 0411: Council Directive 74/411/EEC of 1 Aug 1974 (OJ No L 221, 12.8. 1974, p. 17),

374 L 0644: Council Directive 74/644/EEC of 19 Dec 1974 (OJ No L 349, 28.12.1974, p. 63),

375 L 0155: Council Directive 75/155/EEC of 4 March 1975 (OJ No L 64, 11.3.1975, p. 21),

376 L 0628: Council Directive 76/628/EEC of .20 July 1976 (OJ No L 223, 16.8.1976, p. 1),

378 L 0609: Council Directive 78/609/EEC of 29 June 1978 (OJ No L 197, 22.7.1978, p. 10),

378 L 0842: Council Directive 78/842/EEC of 10 Oct 1978 ((M No L 291, 17.10.1978, p. 15),

1 79 H: Acts concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

380 L 0608: Council Directive 80/608/EEC of 30 June 1980 (OJ No L 170, 3.7.1980, p. 33),

385 L 0007: Council Directive 85/7/EEC of 19 December 1984 (OJ No L 2, 3.1.1985, p. 22),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, p. 216).

389 L 0344: Council Directive 89/344/EEC of 3 May 1989 (OJ No L 142, 25.5.1989, p. 19).

7. 373 L 0437: Council Directive 73/437/EEC of 1 1 December 1973 on the approximation of the laws of the Member States concerning certain sugars intended for human consumption (OJ No L 356, 27.1~.1973, p. 71), as amended by:

1 79 H: Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15;11.1985, p. 216).

8. 374 L 0829: Council Directive 74/329/EEC of 18 June 1974 on the approximation of the laws of the Member States relating to emulsifiers, stabilizers, thickeners and gelling agents for use in foodstuffs (OJ No L 189. 12.7.1974, p. 1), as amended by:

378 L 0612: Council Directive 78/612/EEC of 29 June 1978 (OJ No L 197, 22.7.1978, p. 22),

1 79 H: Acts concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

380 L 0597: Council Directive 80/597/EEC of 29 May 1980 (OJ No L 155, 23.6.1980, p. 23).

385 L 0006: Council Directive 85/6/EEC of 19 December 1984 (OJ No L 2, 3.1.1985, p. 21),

385 L 0007: Council Directive 85/7/EEC of 19 December 1984 (OJ No L 2, 3.1.1985, p. 22),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, p. 216),

386 L 0102: Council Directive 86/102/EEC of 24 March 1986 (OJ No L 88, 3.4.1986, p. 40),

389 L 0393: Council Directive 89/393/EEC of 14 June 1989 (OJ No L 186, 30.6.1989, p. 13).

9. 374 L 0409: Council Directive 74/409/EEC of 22 July 1974 on the harmonization of the laws of the Member States relating to honey (OJ No L 221, 12.8.1974, p. 10), as amended by:

1 79 H: Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, p. 216).

389 L 0344: Council Directive 89/344/EEC of 3 May 1989 (OJ No L 142, 25.5.1989, p. 19).

7. 373 L 0437: Council Directive 73/437/EEC of 11 December 1973 on the approximation of the laws of the Member States concerning certain sugars intended for human consumption (OJ No L 356, 27.1.1973, p. 71), as amended by:

1 79 H: Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, p. 216).

8. 374 L 0829: Council Directive 74/329/EEC of 18 June 1974 on the approximation of the laws of the Member States relating to emulsifiers, stabilizers, thickeners and gelling agents for use in foodstuffs (OJ No L 189, 12.7.1974, p. 1), as amended by:

378 L 0612: Council Directive 78/612/EEC of 29 June 1978 (OJ No L 197, 22.7.1978, p. 22),

1 79 H: Acts concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

380 L 0597: Council Directive 80/597/EEC of 29 May 1980 (OJ No L 155, 23.6.1980, p. 23).

385 L 0006: Council Directive 85/6/EEC of 19 December 1984 (OJ No L 2, 3.1.1985, p. 21),

385 L 0007: Council Directive 85/7/EEC of 19 December 1984 (OJ No L 2, 3.1.1985, p. 22),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, p. 216),

386 L 0102: Council Directive 86/102/EEC of 24 March 1986 (OJ No L 88, 3.4.1986, p. 40),

389 L 0393: Council Directive 89/393/EEC of 14 June 1989 (OJ No L 186, 30.6.1989, p. 13).

9. 374 L 0409: Council Directive 74/409/EEC of 22 July 1974 on the harmonization of the laws of the Member States relating to honey (OJ No L 221, 12.8.1974, p. 10), as amended by:

1 79 H: Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

10. 1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, p. 216).

11. 376 L 0118: Council Directive 76/118/EEC of 18 December 1975 on the approximation of the laws of the Member States relating to certain partly or wholly dehydrated preserved milk for human consumption (OJ No L 24, 30.1.1976, p. 49), as amended by:

378 L 0630: Council Directive 78/630/EEC of 19 June 1978 (OJ No L 206, 29.7.1978, p. 12),

1 79 H: Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

383 L 0635: Council Directive 83/635/EEC of 13 Dec 1983 (OJ No L 357, 21.12.1983, p. 37),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, pp. 216 and 217).

12. 376 L 0621: Council Directive 76/621/EEC of 20 July 1976 relating to the fixing of the maximum level of erucic acid in oils and fats intended as such for human consumption and in foodstuffs containing added oils or fats (OJ No L 202, 28.7.1976, p. 35), as amended by:

1 79 H: Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Hellenic Republic (OJ No L 291, 19.11.1979, p. 110),

1 85 I: Act concerning the Conditions of Accession and Adjustments to the Treaties - Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic (OJ No L 302, 15.11.1985, p. 216).

13. 376 L 0895: Council Directive 76/895/EEC of 23 November 1976 relating to the fixing of maximum levels for pesticide residues in and on fruit and vegetables (OJ No L 340, 9.12.1976, p. 26), as amended by:

380 L 0428: Commission Directive 80/428/EEC of 28 March 1980 (OJ No L 102, 19.4.1980, p. 26),

381 L 0036: Council Directive 81/36/EEC of 9 February 1981 (OJ No L 46, 19.2.1981, p. 33),

382 L 0528: Council Directive 82/528/EEC of 19 July 1982 (OJ No L 234, 9.8.1982, p. 1),
 388 L 0298: Council Directive 88/298/EEC of 16 May 1988 (OJ No L 126, 20.5.1988, p. 53),
 389 L 0186: Council Directive 89/186/EEC of 6 March 1989 (OJ No L 66, 10.3.1989, p. 36).

The provisions of the Directive shall, be read with the following adaptations: Annex I shall be replaced by the following:

"Annex I

List of products referred to in Article 1

HS heading or sub-heading No	CCT heading No	Description
0704	0701 B	Cabbages, cauliflowers and Brussels sprouts, fresh or chilled
0709 70	0701 C	Spinach, fresh or chilled
ex 0709 90,	0701 D	Salad vegetables, including endive and chicory, fresh or chilled
ex 0709 90	0701 E	Chard (or white beet) and cardoons, fresh or chilled
0708	0701F	Leguminous vegetables, shelled or unshelled, fresh or chilled
0706	0701 G	Carrots, turnips, salad beetroot, salsify, celeriac, radishes and similar edible roots, fresh or chilled
0703 10, 0703 20	0701H	Onions, shallots and garlic, fresh or chilled
0703 90	0701I	Leeks and other alliceous plants, fresh or chilled
0709 20	0701 K	Asparagus, fresh or chilled
0709 10	0701 L	Artichokes, fresh or chilled
0702	0701 M	Tomatoes, fresh or chilled
ex 0709 90	0701 N	Olives, fresh or chilled
ex 0709 90	0701 O	Capers, fresh or chilled
0707	0701P	Cucumbers and gherkins, fresh or chilled
0709 51, 0709 52	0701 Q	Mushrooms and truffles, fresh or chilled
ex 0709 90	0701 R	Fennel, fresh or chilled
ex 0709 60	0701 S	Sweet peppers, fresh or chilled
ex 0709	0701 T	Other, fresh or chilled
ex 0710	ex 0702	Vegetables, uncooked, frozen
ex 0801, ex 0803, ex 0804	ex 0801	Dates, bananas, coconuts, Brazil nuts, cashew nuts('), avocados, mangoes, guavas and mangosteens, fresh, shelled or peeled
ex 0805	ex 0802	Citrus fruit, fresh(')
ex 0804	ex 0803	Figs, fresh(')
ex 0806	ex 0804	Grapes, fresh(')
ex 0802	ex 0805	Nuts, other than those falling within heading No 08.01, fresh('), shelled or peeled
0808	0806	Apples, pears and quinces, fresh(')
0809	0807	Stone fruit, fresh(')

ex 0810 , 0807 20	0808	Berries, fresh(')
ex 0810, 0807 10	0809	Other fruit, fresh(')
ex 0810 0809		Fruit, uncooked, preserved by freezing, not containing added sugar (')

(1) Chilled fruit is treated in the same way as fresh fruit

Toiduainete Direktiivide loetelu järg järgmises Teatajas.

PROJEKTI JUHTIMINE

Lähemal ajal seisab Eesti standardijatel ees Tehniliste Komiteede moodustamine. Seetõttu on kasulik omandada teadmisi projekti juhtimisest. Järgnevalt refereerime hr Hans Wenströmi ettekannet k.a mais toimunud seminaril.

Projekti juhtimine on väga lai valdkond ja aluseks on võetud Lääne-Euroopa teooria, millest suurt osa võib kasutada kõikides riikides.

Rühmatöö

Enamik organisatsioone vajab planeeritud muudatusi. Muudatuste rakendamine toimub sageli projektide abil, üksikisikute rühmatöö kaudu. Projektrühmas mõjutab liikmete töötulemusi nende vajadus isiklikult osaleda rühmas.

Inimestel on mitut liiki sotsiaalseid vajadusi, sh:

1. vajadus sotsiaalseteks kontaktideks teiste inimestega;
2. vajadus end ühise rühma kaudu kaitsta välise surve eest, nt teiste rühmade või isegi vaenlaste eest;
3. vajadus isikliku staatuse ja mõju järele oma töös ja töö kaudu.

Koos tegutsevate inimeste puhul on alati olemas konfliktivõimalus. Ühest küljest eksisteerivad konfliktid selleks, et indiviide stimuleerida parematele tulemustele kui seda nende üksikult töötades. Rühma töötulemused võivad

olla suuremad kui tema üksikliikmete tulemused kokku.

Teisest küljest oleme kõik erinevate iseloomudega - võrdluseks võib tuua loomkarakterid.

Esiteks näiteks koer. Eeldatavalt on ta "võitlusvalmis". Esimehena või rühma sekretärina tuleb teil tema suhtes olla rahu ise, - sageli on parem, kui rühm ise teda rahustab.

Hobust võib tavaliselt vaadelda kui rühma positiivset liiget. Võimalik, et ta on hea esimees. Kui ta seda pole, siis laske tal tegutseda kaasesimehena, laske tal teha kokkuvõtteid, pakkuge talle kõnelemiseks võimalusi jne.

Ahvi võib vaadelda kutina, kes alati kõike kõige paremini teab. Laske rühmal endal võtta seisukoht tema ettepanekute suhtes. Kui olete esimees, näidake huvi teiste liikmete arvamuste vastu jne.

Konnad on väga jutukad. Nad hüppavad aina ühelt küsimuselt teisele. Meie komiteedes on selliseid inimesi. Nende professionaalseks kohtlemiseks peate olema väga taktiline ja katsuma nende kõnevoolu strateegiliselt piirata.

Ka on võimalik, et mehed kõnelevad teinekord väga kõvasti ning on liialt domineerivad. Kuulake naisi veidi rohkem.

Hirv on häbelik ja ei räägi palju. Talle tuleb teil esitada väga lihtsaid küsimusi - püüdke taastada tema eneseusaldust, kiitke teda jne.

Siil jätab teistele väga tõrjuva mulje. Teil tuleb siluda tema halbu kombeid auahnuse ärgitamiseks, kasutades ära tema teadmisi ja kogemusi.

Paksunahkset jõehobu on võimalik juhtida, kui esitate küsimusi tema töö, huvide jms kohta ja palute teda tuua näiteid oma suurest kogemustepagasist.

Peene kaelkirjakuga saate hakkama, teda mitte kritiseerides ja talle vastamisel kasutades tehnikat: "Jah, kuid..."

Viimane neist - rebane on kaval ja salakaval risküsitleja, kelle käsitlemine on võimalik, kui lasta rühmal võtta seisukoht tema väga kavalate küsimuste suhtes (ja rääkida ta surnuks...).

Toodud näited osutavad, kui erinevad me kõik oleme, - kuid muidugi ei ole meist keegi nii selgepiirilised karakterid. Tuleb tunnistada, et oleme inimesed, mitte loomad, ja on kergem avastada naabri puudusi kui enda omi.

Rühma efektiivne ja rahuldustpakkuv töö sõltub rühma koosseisust. Kui omavahelist sidet takistavad erinevused nt isiklikul taustal, johtuvalt staatusest, siis rühm ei saa rahuldavalt funktsioneerida.

Ettevõtte projektrühmas, mille liikmed on valitud eri osakondadest võib juhtuda, et iga liige identifitseerib end

oma osakonnaga. See muudab hästifunktsioneeriva rühma koostamise raskeks. Puudub rühmatunne "me kõik oleme üks".

Veel üheks peamiste probleemide allikaks on erinevate oskuste vähesus. Produktiivses rühmas peavad olema esindatud kõik vajalikud ressursid probleemi lahendamiseks. (Tootjad, haldajad, integreerijad, ettevõtjad ja novaatorid jne.) Sageli on standardimises liialt administraatoreid.

Rühm koostab teatud reeglid või praktika, mis paneb piirid liikmete käitumisele. Efektiivne ja viljakas koostöö võib toimuda vaid siis, kui rühm on nendes reeglites kokkuleppele jõudnud. Kui mõni liige leiab, et tema käitumine erineb vastuvõetud reeglitest, on tal valida 4 tegevussuuna vahel:

- * toimida vastavalt reeglitele;
- * püüda rühma reegleid muuta (mis on sageli väga raske);
- * tegutseda rühmas nonkonformistina (mis võib samuti olla väga raske ja kaasa tuua ebapopulaarsuse)
- * lahkuda rühmast.

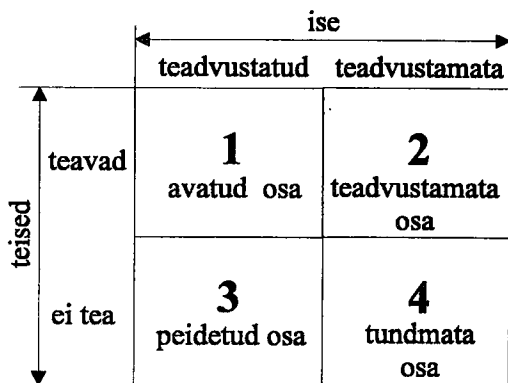
Piir, milleni võib rühma reegleid rikkuda, sõltub rühmaliikme positsioonist. Positsioon võib olla ametlik, nt ametinimetus, või mitteametlik, nagu teadmistest või isiksusest sõltuv populaarsus. "Kõrge positsiooniga" isikule lubatakse muidugi enam hälbeid, kui "madalapositsioonilisele".

Pikaajaline ühtekuuluvustunne ja ka ühised huvid tugevdavad rühma solidaarsust, kuid teisest küljest võib see viia ühisrindeni ümbritseva vastu.

Indiviid rühmas

Hästifunktsioneerivas rühmas peab iga selle liige võima usaldada teisi rühmaliikmeid. Ometi on igal inimesel vaja säilitada oma terviklikkus.

Johari aken

Ameerika autorid John Luft ja Harry Winslow.

Väli 1 kujutab endast käitumist ja omadusi, mille suhtes "ma olen teadlik" ja mida "teised võivad näha". Mida suurem see väli on, seda enam võin ma olla "mina ise". Ma võin avalikult reageerida teiste (käitumise, ütluste suhtes), suhelda vabalt teistega ja teised minuga.

Väli 2. Siin kujutatud omadused, käitumine ja tunded "on mulle tundmatud", kuid "teised võivad neid näha". Kuna ma ei ole nendest teadlik, on mul raske kriitikat taibata ja omaks võtta. Ma soovin teisi takistada teadmast mõningaid minu omadusi ja tundeid. Seega "ma tahan välja 3 varjata". Mida enam sisaldab see väli, seda raskem on teistel minuga suhelda. Ma kulutan varjamiseks palju energiat, kui väli 3 on suur.

Välja 4 suurus ja sisu on "varjatud minu ja teiste eest". (Selliste omadustega inimene on psühhopaat ja temaga peaksid tegelema psühhiaatrid.)

Omavahel võõraste inimeste rühmas on väli 1 väike. Me kardame näidata oma tundeid ja ei taha, et teised meist liiga palju teaksid. Hiljem see väli tavaliselt suureneb. Isik avab end rohkem, saab jälgida teiste käitumist ja rühmaliikmete vaheline suhtlemine kergeneb. Sedamööda, kuidas suureneb

väli 1, vähenevad väljad 2 ja 3 ning isegi 4.

Püüe luua produktiivset rühmatööd kattub osaliselt püüdega võimalikult suurendada välja 1. See on Johari akna kasutamise praktiline väljund.

Efektiivse töörühmani jõudmine

Teoreetiliselt võib iga rühm leida oma ideaalse tööviisi, kus iga liige annab oma põhjendatud panuse. Üksteisest arusaamine on täielik, kõik ressursid on hästi kasutatud, ja kõigil liikmetel on tunne, et rühm on efektiivne.

Praktikas seda tavaliselt ei juhtu. Selle asemel põrkub rühm kokku mitmete pärssivate faktoritega nagu näiteks:

* eesmärgi puudulik tundmine.

Teie kui juhi ning korraldaja jaoks on väga tähtis teada anda "eesmärk" oma rühma liikmetele sellisel moel, et nad sellest aru saaksid ja õigel viisil reageeriksid.

Teisi pärssivaid faktoreid:

* töö ebavõrdne jaotamine (mõnedele liiga palju, teistele liiga vähe; mõned suudavad kanda suurt koormat, teised mitte);

* lahkkelid (igasugused). Inimestel on erinev "isiklik keemiline koostis"; * info- ja suhtlusraskused (inimesed räägivad "erinevaid keeli", neil on erinev taust, erinevad vajadused, jne...)

* passiivsus (mõned on passiivsed, teised - aktiivsed);

* vilets motivatsioon;

* konfliktid, jne.

Lisaks sellele, mis täidetud, on tähtis jälgida ka seda, kuidas - missuguse kvaliteediga on töö täidetud. Tegelikku protsessi, rühmaliikmete omavahelist mõju on võimalik jälgida nn "protsessianalüüsi" abil.

Protsessianalüüs kaasab rühmaliikmeid regulaarselt arutama rühma tööviisi. Kogemus on näidanud, et nii võib

tööviisi tunduvalt parandada ja et arusaamatusi saab korrigeerida, suhtlemist kergendada jne.

Loomulikult ei hakka uus rühm laitmatult funktsioneerima kohe algusest peale. Ometi aitab protsessianalüüs eesmärgini viivat teed siluda. Kuidas toimib protsessianalüüs praktikas?

Tavaline viis on kasutada küsimusi, väiteid või teavet tööviisi kohta. Rühmaliikmed vastavad alguses eraldi, seejärel kohtuvad, võrdlevad ja arutavad oma vastuseid.

Küsimused võiksid olla:

* Kas olete rahul rühma tööga (koosolekutega)?

* Kas kõigi osalus oli aktiivne?

* Kas keegi rääkis liiga palju?

* Millised aspektid töös olid head?

* Millised aspektid töös olid halvad?

* Kas rühmasisest koostööd saab parandada? (Kui jah, siis kuidas?)

Efektiivne projektrühm

Järgnev nimestik on kokkuvõtte efektiivselt töötava rühma iseloomujoontest.

1. Üldiselt mitteametlik, lõõgastunud atmosfäär, kus inimesed on (töösse) haaratud ja (sellest) huvitatud.

2. Kõik osalevad aktiivselt rühma ülesande arutamisel (1+1=3).

nõrkade kohtade, mitte aga tugevate lahendamiseks.

3. Liikmetel

1) on täielik selgus rühma ülesandes ja

2) nad aktsepteerivad ülesannet täielikult.

4. Liikmed kuulavad üksteist. Nad pakuvad välja loovaid lähenemisviise ja ei karda näida rumalatena. (Suur "avatud osa" - Johari aken).

5. On erinevaid arvamusi. Rühm aktsepteerib erinevaid arvamusi ja otsib selgitusi, ilma et domineeriks nonkonformistide üle.

6. Enamik otsuseid on "ühehäälsed". Rühm ei lepi lihtenamusega. Nad arutavad edasi, kuni jõuavad täieliku konsensuseni.

7. Objektiivne, konstruktiivne kriitika on sagedane.

8. Inimesed väljendavad oma tundeid avalikult, samuti oma ideid nii tööülesande kui rühma tööviisi suhtes.

9. Kui tegevuses on kokku lepitud, ülesanded on selgelt formuleeritud, sealhulgas juhtnöörid, kaasatakse koostöösse tegevuse eest vastutav isik.

Mõningaid põhjusi, miks koosolekud sageli ei ole efektiivsed

Ideede ja info puudumine

Koosolekule kutsutud tööriühm peab olema valmis antud probleemi lahendama. Piisavaks ettevalmistuseks on sageli vaja infot jagada enne koosolekut. Probleemi iga lahend ja otsus tingib teatud määral loovust. Loovust takistab rühma kiirustav või sobimatu koostamine.

Ideid on, kuid arendust mitte

Tavaliselt juhtub see siis, kui rühm pole formuleerinud eesmärgi sel viisil, et oleks arusaadav esitatud ideede abi just nõrkade kohtade, mitte aga tugevate lahendamiseks.

Ideede arendus on, kuid otsust ei langetata

Otsuse tagajärgi on tihti raske ette näha. Tihtipeale näib mitte midagi tegemine kindlamana. Kui lahendust ootav probleem on "tundlik", siis võib juhtuda, et rühm arutab seda mitmest küljest, kuid otsusele ei jõua. Nad lükkavad edasi selle, mis tundub olevat riskantne ja ebamugav.

Otsus on langetatud, kuid efektiivset tegevust ei järgne

Juhtub tihti, et teeme otsuseid, mis ei leia tuge neilt, kes viiks selle teoks. Põhjuseks on eesmärgi ebaselge formuleerimine.

Riigi Standardiorgani töötajad ja standardimisega tegelejad peavad muutuma teenustele orienteerituteks, huvituma klientide probleemide lahendamisest.

Uurimused näitavad, et rühmad, kus otsuste langetamisel liikmete arvamusi kuulatakse on efektiivsemad kui rühmad, kus diskussioone ei võimaldata.

Tegevus on ebaefektiivne

Põhjusi selleks on mitu. Tähtis on omada tagasisidet, et kriitiliselt analüüsida rühmatöö tulemusi tööülesande täitmisel. Tuleb tegelda järeltööga.

Mõningaid üldaspekte rühma või tehnilise komitee koosoleku juhtimisel

Faktid ja veendumused

Kui keegi soovib toonitada kõnealuse fakti tähtsust, rõhutab ta tihti oma veendumusi - usku. See võib küll olla tõsi, kuid see pole fakt. Otsuseid langetatakse sageli rohkete veendumuste, ent väheste faktide põhjal.

Tõkked ja võimalused

Enamik otsuseid on seotud riskiga. Osa inimesi kalduvad riskantsemate otsuste poole, teised tõkestavad sääraseid otsuseid. Tähtis on leida nende tõkete põhjus.

Tähtis on, et rühm kulutaks aega ja näeks vaeva liikme poolt esitatud ettepaneku võimaluste väljaselgitamiseks. Idee võimaluste analüüs on tihti raskem kui selle piiride analüüs. Rühmaliikmed kalduvad piiranguid püstitama omaenda võimete analüüsist

lähtuvalt. Sellele võib lisada, et meil on väga vastumeelne oma kombeid muuta.

Ajaperspektiiv

Eriti diskussiooni algul on tavaline, et rühm ei suuda vahet teha erinevate probleemide vahel või näha nende erinevaid ajaperspektiive. Nii mõnigi meist arutaks pigem kauges tulevikus ettetulevat küsimust, kui probleemi, mis nõuab vahetut lahendust.

Võida või kaota

Diskussioonist võib kergesti saada lahing, kus alles hiljem saab määrata võitja ja kaotaja. Koosoleku kokkukutsuja peab osalejatele selgeks tegema, et eesmärgiks ei ole erinevate ideede vastandamine, vaid võimalikult rohkete ideede ja info väljatoomine enne otsuse langetamist. Kui mõni või mõned tunnevad end kaotajatena, on suur oht, et nad ei toeta projekti rakendamist.

Sümptomid või põhjused

Töörühm peab olema valvel, et arutataks "probleemi", mitte "sümptomeid". See pole kerge, sest tihti on nende vahel raske vahet teha. Tähtis on aru saada, et pikaajalise probleemi lahendus saavutatakse vaid probleemi põhjuse identifitseerimise kaudu.

Probleemi määratlemine

Probleemi esitamine rühmale on delikaatne ülesanne. Probleemi ebakorrektno esitamine mõjutab lahendusprotsessi negatiivselt. Probleemi esitamine võib panna rühma end tundma süüdlasena, ähvardatuna ja/või põhjustada emotsionaalseid reageeringuid.

Mõningaid juhtnööre negatiivse mõju vältimiseks probleemi lahendamisel:

* probleem peaks olema seotud olukorraga, mitte isikuga;

* probleem peaks olema formuleeritud nii, et see jätkaks rühma

liikmetele vabaduse sõltumatuks mõtlemiseks;

* probleem (ja selle lahendus) peaks sisaldama üldhuvitavat;

* peaks olema üksainus eesmärk (kuid mitu viisi selleni jõudmiseks);

* probleem peaks olema formuleeritud lühidalt;

* osavõtjad peaksid saama vastavat infot.

Esimehena peaksite olema ettevaatlik, kui olete koosolekuks liiga hästi valmistunud. Osavõtjad võivad ütelda OK kõigile teie ettepanekuile. See võib teile hiljem hulga probleeme põhjustada, sest et teie olete lahenduse autor, mitte rühm.

Probleemid või faktorid, mis mõjutavad rühma vahetut keskkonda, on tihti seotud isiklike vajadustega. Sellised faktorid on staatus, õiglus, kiitus; progressi, edu, ebaõnnestumise tunnetamine.

Probleemi arutlusele panija on sageli kogunud suure hulga fakte. Kui ta neid teistega ei jaga, on tal diskussioonis edumaa. Rühm märkab seda ja tunneb end eksiteele viiduna.

Teisalt on tavaline tendents kulutada liiga palju aega probleemi esitamiseks. Pikk sissejuhatus võib kergesti arutluse lõpetada ja lõppeda juhitud mõttelõngaga. Enne probleemi rühmale esitamist tuleks otsustada, milline on rühma "mõjuvõim" lahenduse rakendamisel. See on sihtrühma ning tema liidri tähtsaimate omaduste tundmise küsimus. Arvestades, et selgitamata vastutus viib liialdatud käitumiseni, on äärmiselt tähtis saada selge pilt rühma mõjuvõimust.

Otsused projektrühmas

Tehnilise komitee või töörühma otsuste tulemusi võib hinnata kahest aspektist:

* kvaliteet

* vastuvõetavus (st rakendusaste).

Me oleme sageli huvitatud "otsuse langetamise kvaliteedist". See on arvatavasti tingitud meie usust, et on olemas vaid üks õige viis teatud probleemi lahendada. Kui see on ka õige mõne tehnilise olukorra juures, kuhu inimesed pole kaasatud, ei saa seda üldiselt õigeks pidada. Tähtis on vahet teha kvaliteedi ja vastuvõetavuse vahel.

Tulemuste segiajamine toob arusaamatusi arutluse käiku.

Üks võib hinnata otsust "heaks", sest oli piisavalt fakte, mida efektiivselt analüüsiti. See otsus põhineb kvaliteediaspektidel. Teine võib hinnata otsust "heaks", sest see võeti vastu (rakendati). Kuid kolmas võib kaaluda mõlemaid faktoreid.

Võimalik, et mõlema faktori kaalumise aktuaalses situatsioonis võiks anda parima tulemuse isegi siis, kui tegemist ei ole kõrgeima kvaliteediga. Loomulikult tuleb arvesse võtta meetodite kvaliteedierinevusi, kuid fakt on, et mõni väline - ja mitte nii hea meetod - võib anda paremaid tulemusi, kui see on vastuvõetav enamikule kasutajaist (rakendusaste on kõrgem). Teisisõnu - parim lahendus on kvaliteedi ja vastuvõetavuse koostoime.

Mõni sõna projektist ja motivatsioonist
Enamik projekte on sihitud "olemasoleva olukorra muutmisele" ja seda teeb ka standardimine.

Inimestel, kes usuvad muudatuste vajalikkusesse, on loomulikult olemas motiiv projektis osalemiseks. Seega on väga tähtis teada ja meeles pidada: aktiivse osalemise põhiline eeldus on usk projekti ja selle eesmärkidesse.

Taolisi inimesi on kindlasti olemas nii igas organisatsioonis, TK-s jne. Nemad on need, kes pühenduvad projektile. Juhatajana on teie ülesanne selgitada,

kes need inimesed on ja anda neile oma täielik toetus!

Enamikesse projektidesse ja TK-desse soovitame kaasata inimesi teistelt elualadelt. Tähendab, tuleb motiveerida inimesi, kes on neutraalselt või isegi negatiivselt häälestatud tunnistama, et projekt on vajalik.

Selleks on meie arvates kaks võimalust:

- lasta neil osaleda projekti eesmärgi määratlemisel;

- anda kõigile osalejaile tegelik võimalus esitada küsimusi projekti eesmärgi ja lähenemisviisi kohta.

Vastasel korral on ilmne risk, et selline diskussioon leiab aset hiljem.

Veel üks võimalus teiste ja iseenda motiveerimiseks on jagada pikaajalise eelarve arvud/eesmärgid jne alleesmärkideks ning lühiperioodideks. Selle asemel, et oodata 12 kuud, enne kui tulemust näha, tuleb teil oodata näiteks vaid 1 kuu.

Seda ei tohi tõlgendada nii, et peaksite koostama konfliktivaba rühma. See ei aita alati kaasa probleemi efektiivsele lahendamisele.

Iga konflikt peab puudutama tulemusi, mitte inimesi.

Et rühma liikmetel oleks motiiv projektis osaleda, peavad nad ka tundma, et ülejäänud rühm nende vaateid respektierib. Kiitus ja julgustus on motiveerimiseks muidugi tunduvalt paremad kui kriitika ja korrigeerimine. Ja pidage meeles kritiseerida käitumist, mitte inimest!

Projekti juht peab meeles pidama, et ütleb välja oma arvamuse tehtud töö kohta. See on eriti tähtis siis, kui projekt võtab liikmetelt nii palju aega, et neil ei jää võimalust oma töö hindamiseks.

Ja pidage meeles, et on rida ülesandeid, mille täitmiseks on rühmas olemas

kompetentsed liikmed. Teie kui juht peate arendama delegerimist täiuslikkuseni. Vastasel korral võite end surnuks töötada ja häid tulemusi pole ikkagi.

Projekt - töötamine tehnilistes komiteedes ja töörühmades - annab indiviidile hea võimaluse arenguks.

On rida võimalusi oma kolleegide motiveerimiseks:

- * anda pisut psühholoogilise väärtusega ergutust: reisirid, võimalused külastada näitusi, pidusid jne., kingitused;

- * psühholoogiline "alkäemaks": staatuse tõstmine, tiitlid;

- * kutsuge neid oma koju...

- * väljendage heakskiitu (nii, et kõik kolleegid seda kuuleksid...)

- * näidake huvi, kuulake...

- * looge võistlusmoment (ja pakkuge võitjale midagi väärtuslikku...)

- * erapooletus - olge õiglane igas olukorras...

- * regulaarsed infotunnid

- * muud võimalused - delegerimise kaudu, paremad ametid ... vabadus kasutada autoriteeti...

- * väljendage tähtsust...

- * omaenda käitumine näidiseks

Mõnda liidri (juhtimisoskuse) kontseptsioonist - üldideed

Efektiivne projektijuht peab:

- * tundma tegevusvaldkonda;

- * teadma ja oskama hallata;

- * olema võimeline kasutama projektis osalejaid kui ressursi;

- * olema võimeline töötama koos projektis osalejatega;

- * olema võimeline suhtlema välisrühmadega (projekti juhi või tehnilise ametnikuna nt TK-s peab teil see oskus muidugi olema...).

Me oleme näinud vajadust arutada projekti juhi rolli ja sellele esitatavaid nõudeid. Liider ei pea olema juht selle ametlikus mõttes. Liider on rühma sees ja me näeme teda vastutavana selle eest, et rühm jõuaks teatud eesmärgini.

Juhtimisoskust võib defineerida ühe isiku aktiivse mõjuna teisele.

Järelilikult liidri roll võib aja jooksul nihkuda teistele inimestele.

Me võime püüelda selle poole, et rühmas kõik saaksid olla liidri rollis. Samas võib leida, et eri isikutel on erinev mõjuvõim. Seega on juhtimisoskuse definitsioon relatiivne.

Tähtsaks küsimuseks jääb, kas liidrina käitumine sobib igas olukorras. Praegune seisukoht on, et liider peab sobituma olukorda (nn "olukorrale kohandatud/või orienteeritud juhtpositsioon").

Tänapäeval jagatakse seisukohta, et soovituslik, demokraatlik ja probleeme

lahendav käitumine on efektiivsem kui autokraatne, kus üks isik on ülemus ja käitub kui boss.

Siiski esineb olukordi, kus liikmed ootavad, et neid juhita (või vähemalt kontrollitaks). Olukorras, kus tekib väike vaidlus selle üle, kes saaks millegagi paremini hakkama, võib liialt nõuandev käitumine osutada ebakompetentseks ja võib tõlgendamist leida nõrkuse märgina.

Liidri, või projekti juhi rolli võib kirjeldada kahes dimensioonis:

* huvi suurus eesmärgi saavutamiseks ja probleemi lahendamiseks (orienteeritud tulemusele);

* huvi suurus inimestesse ja nende vajaduste rahuldamisse (orienteeritud inimestele).

Erinevaid liidritüüpe.

- Juht: isik, kes on põhiliselt orienteeritud tulemustele ja vaid vähe orienteeritud inimestele. Ma nimetan teda "teerull-juhiks".

Selline liider esitab kõrgeid nõudmisi omaenda esinemisele ja kannab selle üle oma inimestele. Ta nõuab, et rühma liikmed järgiksid tema otsuseid, kuid ei hooli, kas ollakse nendega nõus või kas osaletakse otsuste langetamisel. Normaalses olukorras ei ole see hea juhtimisstiil R&D-s, oskusteabe ega konsultatsiooniorganisatsioonide puhul.

- Juht: isik, kes on äärmiselt huvitatud headest suhetest rühmaga, kuid palju vähem - tegevuse eesmärkide saavutamisest.

- Juht: juht, kes usub, et eesmärgid ja suhted on samavõrra tähtsad, s.o nad ei välista vastastikku teineteist. Selline liider julgustab rühmaliikmeid panustama ideid, osalema otsuste langetamisel ja esilekerkinud probleemide lahendamisel. Tulemus väljendub sageli ühises püüdes eesmärki saavutada, mis toob rahuldust nii üksikisikutele kui organisatsioonile või ettevõttele.

Toodud kolm juhitüüpi on muidugi äärmused. Igapäevases elus vaevalt me selliseid kohtame. Järeldus on, et te ei peaks olema liiga pikka aega organisatsiooni või ettevõtte juht.

Mõned liikmed eelistavad otsuste langetamise ja vastutuse jätta teistele, kuna teistele meeldib just vastupidine. Kokkuvõtlikult - juhi isiklikud omadused (kompetents) ja lähene-

misviisi juhtimisele mängivad vägagi tähtsat osa.

Projektijuhi rolli mõned aspektid

* Vastutuse võtmine.

Juhil on tihti raske tähelepanu jagada "arendusülesande" ja "normaalse igapäevase (rutiinse) töö" vahel. Sageli tekib vajadus kontsentreeruda ühele neist. Seega projekti liidri roll hõlmab sageli mõlemat.

* Koostöö.

Tuleb kontrolli alla saada konflikt "tegevusviisi organiseerimise" ja "projekti organiseerimise" vahel. Tuleb luua häid sidemeid mitmete personalikategooriatega.

Saadaval oleva personali aja ja hinna piirangud nõuavad tegevusviisi organiseerimisel nutikust.

* Võime näha üldpilti.

Projekti juht peab küll olema paremini informeeritud projekti peensustest, kuid ta ei tohi detailidesse liialt süveneda, vaid peab selle asemel kontsentreeruma olulisele : üldpildile.

* Organisatsiooni või ettevõtte tundmine.

Projekti liidri poolt juhitud töö leiab aset teatud keskkonnas ja olukorras. Keskkond seab projekti juhile piirid selles osas, kuidas luua kontakte, kuidas jagada projektiga seotud infot jne. See nõuab ettevõtte organisatsioon, süsteemi ja rutiini, personali, poliitika jne head tundmist.

* Ressursi aspektid.

Kõik liikmed, ka projekti juht, peavad osalema projekti töös. Igähe eelised peavad olema näha. Suuremate projektide puhul on tavaline, et projekti juht kontsentreerub planeerimisele ja koordineerimisele, kuna väiksemate projektide puhul võib tema osalus, loovus ja teadmised osutada tähtsateks faktoriteks.

* Side aspektid.

Organisatsiooni või ettevõtte sisene sidevõrk nõuab projekti ajaks uusi vastuvõtjaid, saatjaid ja kanaleid.

Projektijuhi rolli kuulub olemasolevate sidekanalite efektiivne kasutamine ja vajaduse korral uuste loomine.

* Võime "müüa" ideid.

Kõik projektid toovad muudatusi endisesse seisundisse ja seetõttu leidub alati skeptikuid või oponente. Projektijuhi ülesanne on esitada ideid, ettepanekuid jne sel viisil, et asjaosalised need vastu võtaksid.

* Vastutuse aspekt.

Projekti alguses on sageli vaid materjale, ideid, ennustusi ja eelarve. Töö käigus kerkivad üles uued faktorid, ka raskused ja probleemid. See tähendab, et projekti liider peab tahtma võtta endale vastutuse uute otsuste ja initsiatiivi eest ilma projekti tegelikult juhilt iga kord selleks nõusolekut küsimata.

* Maksumuse aspektid.

Projekt maksab sageli väga palju. Kuna tavaliselt on võimatu kohe algusest teada projekti kasulikkust, on oluline, et projekti juht hoiaks kuludel silma peal ja tagama, et need oleksid minimaalsed.

Töö ei piirdu projekti maksumuse jälgimisega. On vaja ka esmaseid ennustusi (ja eelarveid) ümber hinnata. Selle tulemusel saadakse hinnata projekti tõelist kasu ja väärtust. On väga tähtis saada häid tulemusi antud maksumuse ning aja piirides. See muutub üha tähtsamaks, sest "mõtlemine" on väga kallis.

Edu võtmeks on panus. Projekti juhi kohus on luua keskkond ja tingimused suurima panuse saavutamiseks. On hea, kui suudate luua inimeste vahel võistlusmomendi.

Tõlkinud Kai Pedajas

CEN/CENELEC VÕTAB KASUTUSELE UUE EUROOPA STANDARDITELE VASTAVUSE MÄRGI

Juba 1992.a. otsustas CEN asuda ümber vaatama oma sertifitseerimisküsimustesse puutuvat poliitikat ja eesmäärke.

Esimene konkreetne tegevus selles suunas oli CEN-i põhikirjajärgsete eesmärkide defineerimine selles valdkonnas kuni siiani CEN-i põhikirjas see ei kajastunud.

Kõrgel tasemel töögrupp hakkas uurima mitmesuguseid võimalusi Euroopa standarditele vastavuse väljendamiseks, k.a sertifitseerimine kolmandate osapoolte poolt juhtudel, kus olemasolev CEN-i sertifitseerimissüsteem (nn. CENCER märk) vajas ümbervaatamist.

1994.a. ilmnes, et oleks otstarbekas ühendada CEN-i jõud paralleelselt CENELEC-is tärganud initsiatiiviga kehtestada ühtne vastavusmärk elektrotehnika sektorile. See uus ühine vastavusmärk ja tema kasutamishüüdnäidised on nüüd ametlikult heaks kiidetud nii CEN-i kui ka CENELEC-i Peaasamblee poolt. Nüüd on kord majandusvaldkonnas tegutsejate käes - märki kasutamiseks mitmesuguste toodete märgistamisel.

Ei saa vist kunagi küllalt kordamisest, et CEN ei kavatsenud avaldada mingit survet majandusinimestele, et seda märki kiiresti või eelistatult kasutusele võtta. CEN-i ametlik poliitika on, et kauba vastavust Euroopa standardile tõendav tarnija deklaratsioon,

(kasutatav vastavalt EN 45014), sõltumatud katseprotokollid või riiklikud sertifitseerimismärgid, mis antakse vastastikuse tunnustamise lepinguga seotud organite poolt, samuti ka Euroopa sertifikaadid, mis garanteerivad uue CEN/CENELEC-i Euroopa märki kasutamise, on kõik vastuvõetavad moodused standarditele vastavuse tõendamiseks. Need nimetatud meetodid on ilmselt erinevad, ent see on turul tegutseja otsustada, milline meetod on igal konkreetsel juhul sobivaim.

Mis puutub uue märki kasutamise tingimustesse, siis siinjuures tuleks rõhutada kahte asjaolu:

1. Selle märki juurde käiv sertifitseerimissüsteem on klassikaline toote sertifitseerimissüsteem, ISO terminoloogias tuntud tüüp 5 all. Kokkuvõtlikult öeldes on selle märki omistamiseks vajalik vastavuse määramine tootenäidise alusel, ettevõtja - tootja vastavuse tagamise süsteem (tavaliselt EN ISO 9000 järgi) ning turu järelevalve protseduurid;

2. Kuna märki omandusõigus kuulub nii CEN-ile kui ka CENELEC-ile, kes ühiselt vastutavad süsteemi üldise koordineerimise ja järelevalve eest, siis sertifitseerimisele eelnevad tehnilised operatsioonid teostatakse loomulikult mõningate üle Euroopa paiknevate selleks volitatud organisatsioonide poolt.

Kriteeriumid selliste organisatsioonide ja nende vastutuse määramiseks on fikseeritud uutes Reeglites, ent nende organisatsioonide valik jääb iga riigi enda - riiklikku sertifitseerimispoliitikat järgiva riigi standardiorgani otsustada. Euroopa tasandil koordineeritakse neid iga riigi poolt valitud

organeid EOTC (Euroopa Katsetus- ja Sertifitseerimise Organisatsioon) raames.

Nii EOTC kui ka Euroopa Komisjon on mõlemad tervitanud selle uue märgi juurutamist, mis on järjekordseks sammuks ühtse Euroopa turu suunas.

Jacques Repussard
CEN Peasekretär

ISO UUDISED

ISO Kesksekretariaadi teatel on tehtud ettepanek valida ISO eelpresidendiks hr Liew Mun Leong (Singapur)

Hr Liew Mun Leong on eeldatav ISO president aastateks 1997-1998. Eelpresidendi kandidatuur pannakse hääletusele k.a septembris toimival ISO Peaassambleel Genfis.

Valuutade koodid

Nagu juba teate, on Standardiamet ISO 4217 Registreerimisteenistuse klient.

Nüüd oleme saanud uue Valuutade koodide tabeli. Tabelis on toodud kõikide maade kohta valuuta täht- ja numbrikood ning minimaalne ühik.

Saame regulaarselt ka kõik muudatused maailma valuutades.

AUGUSTIS SAADUD ISO STANDARDID

TC 5 Teras- ja malmtorud ja toruliitmikud

ISO 6708:1995 Pipework components-- Definition and selection of DN (nominal size)

TC 8 Laevad ja vesiehitised

ISO 8147:1995 Shipbuilding and marine structures-- Derrick rigs and component parts-- Vocabulary

TC 10 Tehniline joonestamine

ISO 9957-2:1995 Fluid draughting media-- Part 2: Water-based non-India ink-- Requirements and test conditions

TC 19 Naftasaadused, määrdeained ja kõrvalsaadused

EN ISO 2160:1995 Petroleum products-- Corrosiveness to copper-- Copper strip test (ISO 2160:1985, including Corrigendum 1: 1993)

TC 20 Õhu- ja kosmosesõidukid

ISO 10792-1:1995 Aerospace-- Airframe spherical plain bearings in corrosion-resisting steel with self-lubricating liner-- Part 1: Metric series

ISO 10792-2:1995	Aerospace-- Airframe spherical plain bearings in corrosion-resisting steel with self-lubricating liner-- Part 2: Inch series
ISO 10792-3:1995	Aerospace-- Airframe spherical plain bearings in corrosion-resisting steel with self-lubricating liner-- Part 3: Technical specification
<u>TC 22 Maanteesõidukid</u>	
ISO 7637-3:1995	Road vehicles-- Electrical disturbance by conduction and coupling-- Part 3: Vehicles with nominal 12 V or 24 V supply voltage-- Electrical transient transmission by capacitive and inductive coupling via lines other
<u>TC 23 Põllu- ja metsatöötraktorid jm masinad</u>	
ISO 12374:1995	Agricultural irrigation-- Wiring and equipment for electrically driven or controlled irrigation machines
<u>TC 27 Tahked mineraalkütused</u>	
ISO 567:1995	Coke-- Determination of bulk density in a small container
ISO 1013:1995	Coke-- Determination of bulk density in a large container
<u>TC 28 Naftasaadused ja määrdeained</u>	
ISO 7507-4:1995	Petroleum and liquid petroleum products-- Calibration of vertical cylindrical tanks-- Part 4: Integral electro-optical distance-ranging method
<u>TC 29 Tööriistad</u>	
ISO 2936:1995	Assembly tools for screws and nuts-- Hexagon socket screw keys
ISO 6261:1995	Boring bars (tool holders with cylindrical shank) for indexable insert-- Designation
<u>TC 34 Põllumajanduslikud toiduained</u>	
ISO 6663:1995	Garlic-- Cold storage
ISO 9719:1995	Root vegetables-- Cold storage and refrigerated transport
ISO 11178:1995	Star anise (Illicium verum Hook.f.)-- Specification
<u>TC 35 Värvid ja lakid</u>	
ISO 11503:1995	Paints and varnishes-- Determination of resistance to humidity (intermittent condensation)
<u>TC 41 Rihmarattad ja rihmad (sh kiirihmad)</u>	
ISO 4183:1995	Belt drives-- Classical and narrow V-belts-- Grooved pulleys (system based on datum width)
<u>TC 45 Kautšuk ja kummitooted</u>	
ISO 1419:1995	Rubber- or plastics-coated fabrics-- Accelerated-ageing tests
<u>TC 51 Kaubaalused</u>	
ISO/ TR 11444:1995	Quality of sawn wood used for the construction of pallets
<u>TC 70 Sisepõlemismootorid</u>	
ISO 4548-9:1995	Methods of test for full-flow lubricating oil filters for internal combustion engines-- Part 9: Inlet and outlet anti-drain valve tests
<u>TC 61 Plastid</u>	
ISO/ TR 13883:1995	Plastics-- Guide to the writing of test methods
<u>TC 96 Kraanad</u>	
ISO 8566-2:1995	Cranes-- Cabins-- Part 2: Mobile cranes

TC 110 Tööstuslikud mootorkärad

ISO 2330:1995 Fork-lift trucks-- Fork arms-- Technical characteristics and testing

TC 121 Anesteesia- ja hingamisaparatuur

ISO 4135:1995 Anaesthesiology-- Vocabulary

ISO/ TR 11991:1995 Guidance on airway management during laser surgery of upper airway

JTC 1 Infotehnoloogia

ISO/ IEC 8613-3:1995 Information technology-- Open Document Architecture (ODA) and interchange format: Abstract interface for the manipulation of ODA documents

ISO/ IEC 8650-2:1995 Information technology-- Open Systems Interconnection -- Protocol specification for the Association Control Service Element: Protocol Implementation Conformance Statement (PICS) proforma

ISO/ IEC 10026-6:1995 Information technology-- Open Systems Interconnection-- Distributed Transaction Processing-- Part 6: Unstructured Data Transfer

ISO/ IEC 11179-4:1995 Information technology-- Specification and standardization of data elements-- Part 4: Rules and guidelines for the formulation of data definitions

ISO/ IEC ISP 11185-14:1995 Information technology-- International Standardized Profiles FVT2n-- Virtual Terminal Basic Class-- Register of control object type definitions-- Part 14: FVT 2112-- Printer Control Object

ISO/ IEC 11582:1995 Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Private Integrated Services Network-- Generic functional protocol for the support of supplementary services-- Inter-exchange signalling procedures and protocol

ISO/ IEC ISP 12063-1:1995 Information technology-- International Standardized Profiles AMH3n-- Message Handling Systems-- EDI Messaging-- Part 1: EDIMG MHS Service Support

ISO/ IEC ISP 12063-2:1995 Information technology-- International Standardized Profiles AMH3n-- Message Handling Systems-- EDI Messaging-- Part 2: AMH31-- EDIMG Content

ISO/ IEC ISP 12063-3:1995 Information technology-- International Standardized Profiles AMH3n-- Message Handling Systems-- EDI Messaging-- Part 3: AMH32-- EDIMG Requirements for Message Transfer (P1)

ISO/ IEC ISP 12063-4:1995 Information technology-- International Standardized Profiles AMH3n-- Message Handling Systems-- EDI Messaging-- Part 4: AMH33-- EDIMG Requirements for MTS Access (P3)

ISO/ IEC ISP 12063-5:1995 Information technology-- International Standardized Profiles AMH3n-- Message Handling Systems-- EDI Messaging-- Part 5: AMH34-- EDIMG Requirements for Enhanced MC Access (P7)

AUGUSTIS SAADUD CEN STANDARDID

TC 44 Olmekülmikud ja kaupluste külmkambrid

EN 153:1995 Methods of measuring the energy consumption of electric mains operated household refrigerators, frozen food storage cabinets, food storage cabinets, food freezers cabinets, food freezers and their combinations, together with associated

TC 70 Käsitulekustutid

prEN 3-4/ Review: 1995 Portable fire extinguishers-- Part 4: Charges, minimum required fire

prEN 3-5/ Review: 1995 Portable fire extinguishers-- Part 5: Specification and Supplementary tests

TC 74 Äärikud ja ääriklited

EN ISO 6708:1995 Pipework components-- Definition and selection of DN (normal size) (ISO 6708:1995)

TC 89 Hoonete ja nende osade soojuspidavus

prEN ISO 8497:1995 Thermal insulation-- Determination of steady-state thermal transmission properties of thermal insulation for circular pipes (ISO 8497:1994)

prEN ISO 10456:1995 Thermal insulation-- Building materials and products-- Determination for declared and values (ISO/ DIS 10456:1995)

TC 112 Puitpaneelid

EN 1072:1995 Plywood-- Description of bending for structural plywood

TC 124 Puitkonstruktsioonid

EN 1058:1995 Wood-based panels-- Determination of characteristic values of mechanical properties and density

TC 128 Katuse- ja seinakatted

prEN 612:1995 Eaves gutters and rainwater down-pipes of metal sheet--

TC 132 Alumiinium ja alumiiniumisulamid

EN 575:1995 Aluminium and aluminium alloys-- Master alloys produced by melting-- Specifications

EN 576:1995 Aluminium and aluminium alloys-- Unalloyed aluminium ingots for remelting-- Specifications

EN 577:1995 Aluminium ja aluminium alloys-- Liquid metal-- Specifications

TC 136 Spordi-, mänguväljakute- ja muu puhkevarustus

prEN 748:1995 Playing field equipment-- Football goals-- Requirements and test methods including safety

prEN 749:1995 Playing field equipment-- Handball goals-- Requirements and test methods including safety

prEN 750:1995 Playing field equipment-- Hockey goals-- Requirements and test methods including safety

TC 162 Kaitseriietus, s.h.käekaitsevahendid

prEN 381-3:1995 Protective clothing for users of hand-held chain-saws-- Part 3: Test methods for footwear

TC 172 Puitmass, paber ja puit

ENV 1798:1995 Paper and board intended to come into contact with foodstuffs--
- Determination of 7 specified polychlorinated biphenyls (PCB)

TC 231 Mehaaniline vibratsioon ja löögid

prEN 1032:1995 Mechanical vibration-- Testing of mobile machinery in order
to determine the whole-body vibration emission value--
General

TC 250 Eurokoodid ehituses

ENV 1996-1-2:1995 Eurocode 6: Design of masonry structures-- Part 1-2: General
rules-- Structural fire design

prENV 1992-2:1995 Eurocode 2: Design of concrete structures-- Part 2: Concrete
bridges

TC 260 Väetised ja lubi

EN 1237:1995 Fertilizers-- Determination of bulk density (tapped) (ISO
5311:1992 modified)

prEN 1128:1995 Cement-bonded particleboards-- Determination of hard body
impact resistance

TC 194 Toiduga kokupuutuvad nõud

ENV 1186-11:1995 Materials and articles in contact with foodstuffs-- Plastics--
Part 11: Test methods for overall migration into mixtures of
¹⁴C-labelled synthetic triglycerides

ENV 1186-12:1995 Materials and articles in contact with foodstuffs-- Plastics--
Part 12: Test methods for overall migration at low
temperatures

TC 211 Akustika

EN ISO 3743-1:1995 Acoustics-- Determination of sound power levels of noise
sources-- Engineering methods for small, movable sources in
reverberant fields-- Part 1: Comparison method for hard-
walled test rooms (ISO 3743-1:1994)

prEN ISO 11546-1:1995 Acoustics-- Determination of sound insulation performances of
enclosures-- Part 1: Measurements under laboratory conditions
(for declaration purposes) (ISO/ DIS 11546-1:1995)

TC 224 Raalloetavad kaardid, nende liiteseadmed ja operatsioonid

prENV 1284:1995 Identification card systems-- Intersector rules for locking and
unlocking of integrated circuit(s) cards

TC 231 Mehaaniline vibratsioon ja löögid

CR 1030-1:1995 Hand-arm vibration-- Guidelines for vibration hazards
reduction-- Part 1: Engineering methods by design of
machinery

CR 1030-2:1995 Hand-arm vibration-- Guidelines for vibration hazards
reduction-- Part 2: Management measures at the workplace

TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted

prEN 1101:1995 Textile and textile products-- Burning behaviour-- Curtains
and drapes-- Detailed procedure to determine the ignitability of
vertically oriented specimens (small flame)

prEN 1102:1995 Textile and textile products-- Burning behaviour-- Curtains
and drapes-- Detailed procedure to determine the flame spread
of oriented specimens

prEN 1103:1995 Textile-- Burning behaviour-- Fabrics for apparel-- Detailed
procedure to determine the burning behaviour of fabrics
apparel

prEN ISO 2061:1994	Textiles-- Determination of twist in yarns-- Direct counting method (ISO/ DIS 2061:1995)
<u>TC 249 Plastid</u>	
prEN ISO 10548:1995	Carbon fibre-- Derermination of size content
<u>TC 260 Väetised ja lubi</u>	
EN 1235:1995	Solid fertilizers-- Test sieving (ISO 8397:1983 modified)
EN 1236:1995	Fertilizers-- Derermination of bulk density (loose) (ISO 3944:1992 modified)
<u>TC 262 Metallide korrosioonitõrje</u>	
EN ISO 7539-1:1995	Corrosion of metals and alloys-- Stress corrosion testing -- Part 1: General guidance on testing procedures (ISO 7539-1:1987)
EN ISO 7539-2:1995	Corrosion of metals and alloys-- Stress corrosion testing -- Part 2: Preparation and use of bent-beam specimen (ISO 7539-2:1989)
EN ISO 7539-3:1995	Corrosion of metals and alloys-- Stress corrosion testing -- Part 3: Preparation and use of U-bend specimens (ISO 7539-3:1989)
EN ISO 7539-4:1995	Corrosion of metals and alloys-- Stress corrosion testing -- Part 4: Preparation and use of uniaxially loaded tension specimens (ISO 7539-4:1989)
EN ISO 7539-5:1995	Corrosion of metals and alloys-- Stress corrosion testing -- Part 5: Preparation and use of C-ring specimens(ISO 7539-5:1989)
<u>TC 301 Maanteelektreisõidukid</u>	
CR 1955:1995	CEN Report: Proposals for the braking of electrical vehicles
<u>TC 304 Märgistikud</u>	
prENV 12005:1995	Information technology-- Procedure for European Registration of Cultural Elements
<u>TC 307 Õlikultuuride seemned, loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende kõrvalsaadused. Proovivõtu- ja analüüsimeetodid</u>	
EN ISO 663:1995	Animal and vegetable fats and oils-- Determination of insoluble impurities content (ISO 663:1992)
EN ISO 665: 1995	Oilseeds-- Determination of moisture and volatile matter content (ISO 665:1977)
<u>JTC 1 Infotehnoloogia</u>	
ISO/ IEC 1539/ COR1:1995	Technical Corrigendum 2
ISO/ IEC 7776:1995	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- High-level data link control procedures-- Description of the X.25 LAPB-compatible DTE data link procedures
ISO/ IEC 8651-4:1995	Information technology-- Computer graphics-- Graphical Kernel System (GKS) language bindings-- Part 4: C
ISO/ IEC 8823-2:1995	Information technology-- Open Systems Interconnection -- Connection-oriented presentation protocol: Protocol Implementation Conformance Statement (PICS) proforma
ISO/ IEC 10164-13:1995	Information technology-- Open Systems Interconnection -- Systems Management: Summarization Function
ISO/ IEC ISP 10608-6:1995	Information technology-- International Standardized Profile Tannnn-- Connection-mode Transport Service over Connectionless-mode Network Service-- Part 6: Definition of profile TA54, operation over an FDDI LAN subnetwork
ISO/ IEC ISP 10608-14:1995	Information technology-- Interconectional Standardized Profile Tannnn-- Connection-mode Transport Service over

	Connectionless-mode Network Service-- Part 14: MAC, PHY and PMD sublayer dependent and Station Management requirements over an FDDI LAN subnetwork
ISO/ IEC ISP 11185-12:1995	Information technology-- International Standardized Profiles FVT2nn-- Virtual Terminal Basic Class-- Register of control object type definitions-- Part 12: FVT2116- Generalized Telnet Synch Control Objects; FVT2117- Generalized Telnet Signal Control Object; FVT2118- Generalized Telnet Negotiation Control Object; FVT2119- Generalized Telnet Subnegotiation Control Object
ISO/ IEC ISP 11185:1995	Information technology-- International technology-- International Standardized Profiles FVT2nn-- Virtual Terminal Basic Class-- Register of control object type definitions-- Part 13: FVT2111-- Waiting Time Control Object
ISO/ IEC 11518-1:1995	Information technology-- High-Performance Parallel Interface- - Part 1: Mechanical, electrical and signalling protocol specification (HIPPI-PH)
ISO/ IEC 11575:1995	Information technology-- Telecommunications and information exchange between for the OSI Data Link service
ISO/IEC 11801:1995	Information technology-- Generic cabling for customer premises
ISO/ IEC 12207:1995	Information technology-- Software life cycle processes

AUGUSTIS SAADUD IEC STANDARDID

IEC 62:1992/ Amd1:1995	Amendment 1-- Marking codes for resistors and capacitors
IEC 191-2R:1995	Sixteenth supplement to Publication 191-2 (1966)-- Mechanical standardization of semiconductor devices-- Part 2: Dimensions
IEC 335-2-31:1995	Safety of household and similar electrical appliances-- Part 2: Particular requirements for range hoods
IEC 335-2-54:1995	Safety of household and similar electrical appliances-- Part 2: Particular requirements for surface-cleaning appliances employing liquids
IEC 335-2-58:1995	Safety of household and similar electrical appliances-- Part 2: Particular requirements for commercial electric dishwashing machines
IEC 384-14:1993/ Amd1:1995	Amendment 1: Fixed capacitors for use in electronic equipment-- Part 14: Sectional specification: Fixed capacitors for electromagnetic interference suppression and connection to the supply mains
IEC 519-4:1995	Safety in electroheat installations-- Part 4: Particular requirements for arc furnace installations
IEC 672-1:1995	Ceramic and glass insulating materials-- Part 1: Definitions and classification
IEC 721-3-3:1994/ Amd1:1995	Amendment 1: Classification of environmental conditions-- Part 3: Classification of groups of environmental parameters and their severities-- Section 3: Stationary use at weatherprotected location

IEC 748-11:1990/ Amd1:1995	Amendment 1: Semiconductor devices-- Integrated circuits-- Part 11: Sectional specification for semiconductor integrated circuits excluding hybrid circuits
IEC 1000-4-1:1992	Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 4: Testing and measurement techniques -- Section 1: Overview of immunity tests-- Basic EMC publication
IEC 1000-4-8:1993	Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 4: Testing and measurement techniques -- Section 8: Power frequency magnetic field immunity test-- Basic EMC publication
IEC 1000-4-10:1993	Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 4: Testing and measurement techniques -- Section 10: Damped oscillatory magnetic field immunity tests-- Basic EMC publication
IEC 1019-2:1995	Surface acoustic wave (SAW) resonators-- Part 2: Guide to the use
IEC 1058-2-4:1995	Switches for appliances-- Part 2-4: Particular requirements for independently mounted switches
IEC 1076-4-105:1995	Connectors with assessed quality, for use in d.c., low-frequency analogue and in digital high-speed data applications-- Part 4: Printed board connectors-- Section 105: Detail specification for 9 mm circular connector with 3 to 8 contacts for use in a wide range of applications including the telecommunication and audio industry
IEC 1156-2-1:1995	Multicore and symmetrical pair/ quad cables for digital communications-- Part 2: Horizontal floor wiring-- Section 1: Blank detail specification
IEC 1156-3-1:1995	Multicore and symmetrical pair/ quad cables for digital communications-- Part 3: Work area wiring-- Section area wiring-- Section 1: Blank detail specification
IEC 1156-4-1:1995	Multicore and symmetrical pair/ quad cables for digital communications-- Part 4: Rizer cables-- Section 1: Blank detail specification
IEC 1164:1995	Reliability growth-- Statistical test and estimation methods
IEC 1196-2:1995	Radio-frequency cables-- Part 2: Sectional specification for semi-rigid radio-frequency and coaxial cables with polytetrafluoroethylene (PTFE) insulation
IEC 1212-3-1:1995	Industrial rigid round laminated tubes and rods based on thermosetting resins for electrical purposes-- Part 3: Specifications for individual materials-- Sheet 1: Round laminated rolled tubes
IEC 1212-3-2:1995	Industrial rigid round laminated tubes and rods based on thermosetting resins for electrical purposes-- Part 3: Specifications for individual materials-- Sheet 1: Round laminated moulded tubes
IEC 1212-3-3:1995	Industrial rigid round laminated tubes and rods based on thermosetting resins for electrical purposes-- Part 3: Specifications for individual materials-- Sheet 1: Round laminated moulded rods
IEC 1300-2-1:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-1: Tests-- Vibration (sinusoidal)
IEC 1300-2-2:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-2: Tests-- Mating durability

IEC 1300-2-3:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-3: Tests-- Statistic shear load
IEC 1300-2-4:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-4: Tests-- Fibre/ cable retention
IEC 1300-2-7:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-7: Tests-- Bending moment
IEC 1300-2-8:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-8: Tests-- Bump
IEC 1300-2-9:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-9: Tests-- Shock
IEC 1300-2-10:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-10: Tests-- Crush resistance
IEC 1300-2-13:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-13: Tests-- Acceleration
IEC 1300-2-16:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-16: Tests-- Mould growth
IEC 1300-2-17:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-17: Tests-- Cold
IEC 1300-2-18:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-18: Tests-- Dry heat-- Higt temperature endurance
IEC 1300-2-19:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-19: Tests-- Damp heat (steady state)
IEC 1300-2-20:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-20: Tests-- Climatic sequence
IEC 1300-2-21:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-21: Tests-- Composite temperature-humidity cyclic test
IEC 1300-2-22:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-22: Tests-- Change of temperature
IEC 1300-2-23:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-7: Tests-- Sealing for non-pressurized closures of fibre optic devices
IEC 1300-2-26:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-26: Tests-- Salt mist
IEC 1300-2-28:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-27: Tests-- Industrial atmosphere (sulphur dioxide)
IEC 1300-2-29:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-29: Tests-- Low air pressure

IEC 1300-2-30:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-30: Tests-- Solar radiation
IEC 1300-2-33:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-33: Tests-- Assembly and disassembly of closures
IEC 1300-2-34:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-34: Tests-- Resistance to solvents and contaminating fluids
IEC 1300-2-38:1995	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 2-38: Tests-- Sealing for pressurized closures of fibre optic devices
IEC 1727:1995	Photovoltaic (PV) systems-- Characteristics of the utility interface
IEC 1816:1995	Resistance to rusting of protected steel surfaces-- Assessment test
<u>EDIFACT</u>	
EN 1577:1995	EDI-- Message-- Extended credit advice message (CREEXT)

AUGUSTIS SAADUD EUROOPA METALLURGIAKOMITEE STANDARDID

ECISS/ TC 19 Raudbetooni sarruseteras. Omadused, mõõtmed ja tolerantsid.

ENV 10080:1995	Steel for the reinforcement of concrete weldable ribbed reinforcing steel B 500-- Technical delivery conditions for bars, coils and welded fabric
----------------	---

ECISS/ TC 23 Termotöödeldavad terased, terase sulamid ja automaaditerased. Omadused

EN 10088-1:1995	Stainless steels-- Part 1: List of stainless steels
EN 10088-2:1995	Stainless steels-- Part 2: Technical delivery conditions for sheet/ plate and strip for general purposes
EN 10088-3:1995	Stainless steels-- Part 3: Technical delivery conditions for semi-finished products, bars, rods and sections for general purposes

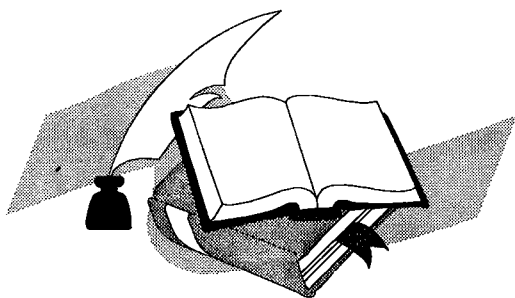
ECISS/ TC 24 Elektriterase ja lattide kvaliteet. Omadused, mõõtmed, tolerantsid ja erikatsed

prEN 10251:1995	Magnetic materials-- Methods of determination of geometrical characteristics of electrical steel sheet and strip
-----------------	---

AECMA

EN 1577:1995	EDI-- Message-- Extended credit advice message (CREEXT)
EN 1580:1995	EDI-- Message-- Forwarding and consolidation summary message (IFCSUM)
EN 1585:1995	EDI-- Message-- Instruction contract status message (IFTMCS)
EN 1586:1995	EDI-- Message-- Instruction message (IFTMIN)
EN 2413:1995	Aerospace series-- Bolts, shouldered, tin hexagonal head, close tolerance shank, short thread, in alloy steel, cadmium plated-- Classification: 1100 Mpa (at ambient temperature)/ 235 °C
EN 2545-1:1995	Aerospace series-- Titanium and titanium alloy remelting stock and castings-- Technical specification-- Part 1: General requirements
EN 2545-2:1995	Aerospace series-- Titanium and titanium alloy remelting stock and castings-- Technical specification-- Part 2: Remelting stock

EN 2545-3:1995	Aerospace series-- Titanium and titanium alloy remelting stock and castings-- Technical specification-- Part 3: Pre-production and production castings
EN 2549:1995	Aerospace series-- Bolts, normal hexagonal head, close tolerance normal shank, short thread, in titanium alloy, anodized, MoS ₂ lubricated-- Classification: 1100 Mpa (at ambient temperature)/ 315 °C
EN 2859:1995	Aerospace series-- Bolts, normal hexagonal head, close tolerance normal shank, short thread, in alloy steel, cadmium plated-- Classification: 1100 Mpa (at ambient temperature)/ 235 °C
prEN 2884:1995	Aerospace series-- Screws, pan head, offset cruciform recess, coarse tolerance normal shank, short thread, in titanium alloy, anodized, MoS ₂ lubricated-- Classification: 1100 MPa (at ambient temperature)/ 315° C
prEN 2885:1995	Aerospace series-- Screws, pan head, offset cruciform recess, coarse tolerance normal shank, short thread, in alloy steel, cadmium plated -- Classification: 900 MPa (at ambient temperature)/ 235° C
EN 2887:1995	Aerospace series-- Bolts, normal hexagonal head, threaded to head, in corrosion resisting steel, passivated-- Classification: 600 MPa (at ambient temperature)/ 425 °C
EN 2888:1995	Aerospace series-- Bolts, normal hexagonal head, coarse tolerance normal shank, short thread, in corrosion resisting steel, passivated-- Classification: 600 MPa (at ambient temperature)/ 425 °C
EN 2889:1995	Aerospace series-- Bolts, normal hexagonal head, coarse tolerance normal shank, short thread, in alloy steel, cadmium plated-- Classification: 900 MPa (at ambient temperature)/ 235 °C
EN 3112:1995	Aerospace series-- Bolts, normal hexagonal head, threaded to head, in alloy steel, cadmium plated-- Classification: 900 MPa (ambient temperature)/ 235 °C
prEN 3380:1995	Aerospace series-- Rings, retaining-- Technical specification

UUDISKIRJANDUS

ISO on välja andnud kvaliteedikoolitusega tegelevate organisatsioonide loetelu **“Directory of quality training bodies” 2. edition**

Riikide kaupa on toodud andmed koolitusega tegeleva organisatsiooni kohta (nimetus, aadress, kontaktisik) ja loetletud põhilised koolitusprogrammide teemad.

Väljaandega saab tutvuda tehnilises osakonnas (Andres Martma tel 49 35 41)

TERAVILJA JA TERAVILJASAADUSTE STANDARDID

Vabariigi Valitsus on kinnitanud oma määrusega 26.juulist 1995 nr 277 "Teravilja ja teraviljasaaduste kvaliteedi riikliku järelevalve, sertifitseerimise ja nende kvaliteedi määramise korra".

Määruse lisas 1 tuuakse Eestis kehtivate teravilja ja teraviljasaaduste kvaliteedi standardite loetelu, lisas 2 teravilja ja teraviljasaaduste kvaliteedi määramise meetodid.

Riigi Viljasalvel koos Standardiametiga tuleb tagada seni kehtivate GOST-ide asendamiseks teravilja ja teraviljasaaduste uute standardite väljatöötamine ja nende regulaarne läbivaatamine.

Eestis kehtivate teravilja ja teraviljasaaduste kvaliteedi standardite loetelu

TERAVILI

Nisu	GOST 9353-90	Nisu. Nõuded varumisel ja hankimisel
Rukis	GOST 16990-88	Rukis. Nõuded varumisel ja hankimisel
	GOST 27850-88	Toidurukis ekspordiks. Tehnilised tingimused
Oder	GOST 28672-90	Oder. Nõuded varumisel ja hankimisel
Kaer	GOST 28673-90	Kaer. Nõuded varumisel ja hankimisel
Hernes	GOST 28674-90	Hernes. Nõuded varumisel ja hankimisel

JAHU JA TANGUD

EV 8 TT 5-92	Täisterast rukkijahu.	Tehnilised tingimused
EV 8 TT 7-92	Rukki- ja nisukliid.	Tehnilised tingimused
EV 8 TT 13-94	Kaerajahu.	Tehnilised tingimused
EE 01032769 ST 1:1995	Manna	
GOST 7045-90	Rukkijahu	Tehnilised tingimused
GOST 26574-85	Nisujahu	Tehnilised tingimused
GOST 6292-70	Riisitang	Tehnilised tingimused
GOST 572-60	Lihvitud riisitang	Tehnilised tingimused
GOST 5784-60	Odratang	Tehnilised tingimused
GOST 18271-72	Nisutang	Tehnilised tingimused
GOST 5550-74	Tatratang	Tehnilised tingimused
GOST 6201-68	Lihvitud hernes	Tehnilised tingimused
GOST 21149-75	Karahelbed	Tehnilised tingimused
GOST 3034-75	Kaeratang	Tehnilised tingimused

Teravilja ja teraviljasaaduste kvaliteedi määramise meetodid

ÜLDISED

EVS 650:1994	Teraviljast ja kaunviljast jahvatatud toodete proovivõtt
EVS 654:1994	Teravili ja teraviljasaadused. Langemisarvu määramine
EVS 655:1994	Nisu ja nisujahu. Märja kleepvalgu sisalduse ja kvaliteedi määramine
EVS 656:1994	Teravili ja teraviljasaadused. Niiskusesisalduse määramine
EVS 657:1994	Teravili ja kaunvili. Proovivõtt

TERAVILI

GOST 10840-64	Teravili. Mahukaalu määramine
GOST 10842-76	Teravili. 1000 tera massi määramine
GOST 10844-74	Teravili. Happesuse määramine
GOST 10846-74	Teravili. Valgusisalduse määramine
GOST 10847-74	Teravili. Tuhasisalduse määramine
GOST 10967-90	Teravili. Lõhna ja värvi määramine
GOST 10968-88	Teravili. Idanevuse määramise meetodid
GOST 10987-76	Teravili. Klassilisuse määramine
GOST 13586.2-81	Teravili. Prügilisandi, teralisandi, eriarvel lisandi, peenterade sisalduse ja jämeduse määramine
GOST 13586.4-83	Teravili. Aidakahjuritega nakatatus määramine

JAHU

GOST 27558-87	Jahu ja kliid. Värv, lõhna, maitse ja krigina määramine
GOST 27560-87	Jahu. Jämeduse määramine
GOST 20239-74	Jahu, tangud ja kliid. Metallilisandite sisalduse määramine
GOST 27493-87	Jahu ja kliid. Happesuse määramine
GOST 27494-87	Jahu ja kliid. Tuhasisalduse määramine
GOST 27559-87	Jahu ja kliid. Aidakahjuritega nakatatus määramine
GOST 27669-88	Nisujahu. Prooviküpsetus

TANGUD

GOST 26312.1-84	Tangained
GOST 26312.2-84	Organoleptiliste näitajate ja pehmeks keedetavuse määramine
GOST 26312.5-84	Tuhasisalduse määramine
GOST 26312.3-84	Aidakahjuritega nakatatus määramine
GOST 26312.4-84	Jämeduse, prügilisandite sisalduse ja kasuliku tiima määramine
GOST 26312.6-84	Happesuse määramine
GOST 20239-74	Metallilisandite sisalduse määramine

STANDARDITE KOOSTAMISE ETTEPANEKUD

Standardiametile on esitatud järgmiste Eesti standardite koostamisetpanekud:

Jõukaablid

Paigalduskaablid.

450/750V ühe painduva vaskjuhtme ja PVC isolatsiooniga paigalduskaabel PE 450/750V

450/750V ühe mitmetraadilise vaskjuhtme ja PVC isolatsiooniga paigalduskaabel PK 450/750V

450/750V ühe ühetraadilise vaskjuhtme ja PVC isolatsiooniga paigalduskaabel PL 450/750V

300/500V ühetraadilise vaskjuhtme, PVC isolatsiooni ja PVC kestaga paigalduskaabel PPJ 300/500V

450/750V mitmetraadilise vaskjuhtme, PVC isolatsiooni ja PVC kestaga paigalduskaabel PPJ 450/750V

Kontrollkaablid

450/750V vaskjuhtmega ja PVC isolatsiooni ja PVC kestaga kontrollkaabel PPO 450/750V

Standardite koostamisetpanekud esitatakse heakskiitmiseks EVS standardikomisjonile. Arvamused koostamisetpanekute kohta palume esitada standardiosakonnale.

STANDARDITE KAVANDID

NB!

Valmis on saanud standardi “**Tehnospetsifikaatide ülesehitus ja vormistamine**” esialgne kavand. Kõikidel, kes soovivad kavandiga tutvuda ja avaldada arvamusi ning teha ettepanekuid, on võimalik kavandit paljundushinnaga (7 krooni) osta.

Standardiametile on esitatud järgmiste Eesti standardite kavandite I redaktsioon:

EVS 666-3-1 Üldine kord igat liiki ehitustööde läbiviimiseks

EVS 666-3-2 Mullatööd

EVS 666-3-3 Toestustööd

EVS 666-3-4 Vaiatööd

EVS 666-3-5 Veeärastustööd

EVS 666-3-6 Müüritööd

EVS 666-3-7 Betooni- ja sardbetoonitööd

EVS 666-3-8 Puusepa- ja puidutööd

EVS 666-3-9 Niiskuisolatsioonitööd

EVS 666-3-10 Katusekatte- ja katteisolatsioonitööd

EVS 666-3-11 Tellingutööd

Nimetatud kavandid on DIN eestikeelsed tõlked Ehituse töövõtukorra töövõtulepingu tehniliste tingimuste kohta.

Kavanditega saab tutvuda, avaldada arvamusi ja teha ettepanekuid standardiosakonnas.

MÜÜGILE ON SAABUNUD

EVS 663:1995

Joogivesi. Üldnõuded

23.-

Joogivee standard seab nõuded joogiveeallikate valikule, joogivee kvaliteedile ning selle kontrollile ja kehtestab veeanalüüside tegemise korra.

Standardi koostas Tervisekaitseameti juurde moodustatud töögrupp, mille koosseisu kuulusid nii teadlaste, kasutajate kui järelevalveorganite esindajad. Standardi koostamisel on arvestatud Maailma tervishoiuorganisatsiooni (WHO) ning Euroopa Ühenduse nõudeid ja soovitusi.

JUULIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EVS 663:1995	Joogivesi. Üldnõuded	
EE 01048836 TS 1-95	Soojusarvestid SA 94/1	
muud.1		21 07 95
muud.2		28 07 95
EE 01048836 TS 2-95	Soojusarvestid SA 94/2	
muud.1		21 07 95
muud.2		28 07 95
EE 01052973 ST 16:1995	Pähklid	01 08 95
EE 01331744 ST 1:1995	Kaerahelbed "Helve"	15 07 95
EE 13006412 TS 9:95	Põlevkiviõli fraktsioonid	03 07 95
EE 35036632 TT 6-95	Virsiku liköör	01 08 95
EE 35036632 TT 7-95	Viin "Liiwi kange"	01 08 95
EE 38012081 TT 1-95	Viin "Võru Valge"	07 08 95
EE 45025185 TT 1-95	Saare jogurt	25 07 95
EE 59021322 TT 6-95	Dessertliköörid	01 08 95
muud.1		
EE 59021322 TT 7-95	Naturaalveinid	01 08 95
EE 64005041 ST 5-95	Mahlakontsentraadid	01 08 95

EE 64005041 ST 6-95	Rõngu naturaalne punasesõstra- aroonia mahl	01 08 95
EE 64001592 TT 34-93 muud.1	Konservid. Praekapsas. Hautatud värske kapsas	15 07 95
EE 64001592 TT 44-95	Konservid. Supid	15 07 95
EE 64001592 TT 54-95	Konservid. Koduaiamoos	15 07 95
EE 64001592 TT 56-95	Konservid. Pirukatäidised	15 07 95
EE 64001592 TT 57-95	Soolatud roheline seller, petersell ja till	15 07 95
EE 71044863 TT 1-95	Liköör Choco-Nut, Aperatiivid Apricot, Lemon ja Melone	07 08 95
EV 8 TT 15-94 muud.1	Segajõusöödad karusloomadele	01 08 95

